

Pārskats par Demenes pagasta bibliotēkas darbu 2018.gadā

Saturs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	1
2. Finansiālais nodrošinājums.....	2
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	3
4. Personāls.....	4
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	4
6. Krājums.....	6
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	8
8. Novadpētniecība.....	10
9. Projekti.....	12
10. Publicitāte.....	12
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	13
Pielikumi.....	15

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

- **Īss situācijas apraksts:**

Demenes pagasta bibliotēka (turpmāk tekstā – bibliotēka) ir Daugavpils novada Demenes pagasta pārvaldes struktūrvienība, kura veic Demenes pagasta iedzīvotāju bibliotekāro, informatīvo apkalpošanu; organizē literatūras popularizēšanas un lasīšanas veicināšanas pasākumus, izstādes; sadarbojas ar iestādēm un organizācijām; piedalās pagasta kultūras dzīves norisēs un sniedz atbalstu vietējās sabiedrības attīstībai; nodrošina valsts un pašvaldību institūciju sagatavotās un publicētās informācijas pieejamību; veic bibliotēkas lietotāju konsultēšanu un apmācību IT lietošanā un izmantošanā.

Demenes pagastā darbojās Demenes pagasta bibliotēka, Kumbuļu grāmatu ārējās izsniegšanas punkts, Zemgales vidusskolas bibliotēka. Bibliotēku teritoriālais aptvērums nav mainījies. Demenes pagasta bibliotēka atrodas Demenes pagasta centrā ērti pieejamā vietā. Ēkā, kurā atrodas bibliotēka ir pagasta pārvaldes administrācija, kultūras nams, Demenes doktorāts. Sabiedrības lielākais vairākums ir krieviski runājoši (ap 90%). Demenes pagasta teritorijā dzīvo 1387 cilvēki (2019. gada 1. janvāra dati).

Bibliotēkas pakalpojumi ir pieejami 40 stundas nedēļā, katru darba dienu no plkst. 10:00 līdz plkst. 19:00. Kumbuļu grāmatu ārējās izsniegšanas punkts ir Demenes pagasta bibliotēkas struktūrvienība, atrodas Kumbuļu ciemā, atvērts no plkst. 08:00 līdz plkst. 17:00, pirmdien no plkst. 13:00 līdz plkst. 17:00, sestdien, svētdien – brīvdienas. Bibliotēkas darba laiks atbilst iedzīvotāju interesēm. Informācija par darba laiku, lietošanas noteikumiem un

citām bibliotēkas aktivitātēm pieejama informācijas standā un Demenes pārvaldes mājas lapā.

- **Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā**

Pārskata periodā izmaiņu nebija.

- **Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem**

1. Krājuma papildināšana ar jauniem izdevumiem daiļliteratūrā, nozaru un bērnu grāmatām.
2. Iedzīvotāju bibliotēkārās apkalpošanas pakalpojumu uzlabošana
3. Lasīt veicināšanas pasākumu organizēšana. Lielākais - Daugavpils novada Grāmatu svētki.
4. Turpināt katalogizācijas darbu. Sākt darbu ar informācijas sistēmu Alise-i
5. Papildinām novadpētniecības krājumu
6. Nodrošināja bibliotēkas pakalpojumu pieejamību, palīdzēja iedzīvotājiem e-pakalpojumu izmantošanā.
7. Piedalījās pagasta kultūras dzīvē - Demenes pagasta svētkos, Lieldienās, meteņu un citu svētku svinēšanā ar radošām darbnīcām, fotogrāfiju un grāmatu izstādēm.
8. Dator iemaņām apmācīti 2 seniori.

- **Bibliotēku akreditācija**

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2016	2017	2018
Kopā (EUR)	11703	11778	12749
Pašvaldības finansējums	11703	11778	12749
Citi ieņēmumi:			
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>			
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2016	2017	2018
Izdevumi kopā (EUR)	11703	11778	12749
Darbinieku atalgojums (bruto)	6545	6624	7028

Krājuma komplektēšana	1491	1811	1875
-----------------------	------	------	------

Finansējums nodrošina tikai bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu. Palielinājās darbinieka atalgojums un mazliet palielinājās finansējums krājums komplektēšanai. Salīdzinājumā ar 2017. gadu bibliotēkas finansējums palielinājās par 8 % .

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

- Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi**

2018. gadā remontdarbu un rekonstrukcijas darbu nebija, jo pagaidām nav tādas iespējas.

- Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām**

2018.gadā paplašinājuma vai pārvietošanas nebija. Paplašināt nav iespējams, pārvietot nevajag, telpa ir labā stāvoklī.

- Jaunu ēku būvniecība**

Jaunu ēku būvniecības 2018. gada nenotika.

- Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums):**

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/apmierinošs/neapmierinošs)
Datori	4	11	1 dators iegādāts 2016. gadā. Labā stāvoklī 3 datori 2008 g., lēni darbojas. 8 datori – 2008 gada. Labā stāvoklī, darbojas. 2 – 2005 gada. Nestrādā, gaida norakstīšanu.
Multifunkcionālas iekārtas	1		2008. gada. Sliktā stāvoklī, jāmaina
Printeri	1	2	2 - Neapmierinošs. 2008.g. 1 – jauns, 2016. gadā pirkt
Skeneri	2		2008. gada. Gaida norakstīšanu

- Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā**

Datori, kuri bija saņemti pēc projekta "Trešais tēva dēls" ir jau novecojuši un ar laiku tos jāmaina par pašvaldības finansējumā naudu. Periodiski par pašvaldības naudu datori tiek remontēti, remonts notiek apmēram 1 reizi 1-2 gados. Tikla ātrdarbībā ir labā (2.2Mbs – 3.9 Mbs).

4. Personāls

- **Personāla raksturojums**

Demenes pagasta bibliotēkā strādā 1 darbinieks – 1 likme. Bibliotēkas vadītāja ar maģistra grādu citā jomā. 2016. gadā apguva LNB profesionālas pilnveides kursu „Informācijas un bibliotēku zinību pamati” 240. st. programmas. Nepieciešams iegūt trešo profesionālās kvalifikācijas līmeni, nokārtojot kvalifikācijas eksāmenu, lai atzītu neformālā ceļā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences. Darbiniece šogad uzsākusi gatavošanos un nosūtījusi pieteikumu kvalifikācijas eksāmenam, kurš notiks 2021.gadā.

Profesionālās kompetences paaugstināšana notikusi regulāri, apmeklēti pieci no septiņiem bibliotekāru profesionālās pilnveides semināriem, apmeklēti divi Kultūras pārvaldes piedāvātie mācību semināri un kursi, 1 LCB seminārs, konference „Kā kultūras organizācijas var radīt labākus ekonomiskos un sociālos apstākļus savā teritorijā”, kura notika Lietuvā (Zarasu rajona un Daugavpils novada projekts).

- **Apbalvojumi un pateicības**

2018. gada 18. novembrī bibliotēkas vadītāja saņēma Pateicības rakstu no Daugavpils novada domes par radošu un profesionālu darbu, bibliotēkas pakalpojumu dažādošanu un aktīvu dalību Demenes pagasta sabiedriskajā un kultūras dzīvē.

- **Finansējums personāla attīstībai**

Daugavpils novada pašvaldība un Demenes pagasta pārvalde pietiekami atbalsta darbinieku dalību semināros, izbraukumos, pieredzes apmaiņas braucienos, apmaksājot ceļu, kursu apmaksu, dienasnaudu.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

- **Galvenie rādītāji**

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2016	2017	2018	% salīdzinot ar iep. gadu
Lietotāju skaits	285	286	287	+0,3; +0,3
<i>t. sk. bērni</i>	59	74	66	+25; - 10,8
Bibliotēkas apmeklējums	5352	5361	5637	+0,17; +5
<i>t. sk. bērni</i>	2493	2521	2643	+1,1; +4,8
Virtuālais apmeklējums	132	0	123	
Izsniegums kopā	7719	7723	7628	+0,05; - 1,2
<i>t. sk. grāmatas</i>	4672	4094	3725	-12; - 9
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	3042	3629	3903	+19; +7,5
<i>t. sk. bērniem</i>	768	770	728	+0,3; -5
Bibliotekārais aptverums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā *	19	20	21	+5; +5
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>		40	36	-11
Iedzīvotāju skaits	1476	1426	1387	-3,5; - 2,8

Lasītāju skaits palielinājās uz 1 lietotāju.

Bibliotēkas apmeklējums palielinājās uz 5 %, kopa ar novada mēroga pasākuma apmeklētajam (Daugavpils novada 17. grāmatu svētki).

Salīdzinot ar 2017. gadu palielinājās virtuālais apmeklējums, ievietojam informāciju portālā biblioteka.lv.

Izsniegums samazinājās uz 1,2 %. Nomira 5 bibliotēkas aktīvi lasītāji, aizbraukuši 15 cilvēki – bērni un jaunieši, daži no tiem vēl apmeklēja bibliotēku un paliek kā bibliotēkas lietotāji, bet ļoti reti. 12 jauni lietotāji reģistrēti. Bērni mazāk lasa, bet pavada brīvo laiku bibliotēkā – pildā mājas darbus, spēlējas, piedalās pasākumos.

- **Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums**

2018 gadā aktīvāk piedāvājam – un ir vairāk pieprasīta palīdzība e-pakalpojumu izmantošanā: makšķernieku licences, internetbanka, rēķinu apmaksa, biļešu rezervēšana, e-pasta reģistrācija, lauka atbalsta dienesta saites izmantošana.

Bibliotēka gatavojas ievest jaunu pakalpojumu – izmantot Alise-i elektroniska kataloga izmantošanas iespējas – rezervēšana, grāmatu attālinātā pagarināšana. Novembrī bibliotēka saka izmantot šo informācijas sistēmu un arī informē par jaunam iespējam lasītājus.

- **Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti**

2018.gadā nebija veikta anketēšanā

- **Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums**

Demenes pagastā ir ārējas grāmatu izsniegšanas punkts Kumbuļu ciemā (Upes 6, Kumbuļi, Demenes pag., Daugavpils novads, LV 5442). Apkalpošanas punktā lietotājus apkalpo Kumbuļu iedzīvotāju pakalpojuma centra sekretāre.

Iedzīvotāji šeit var saņemt grāmatas un seriālizdevumus,

- izmantot bezmaksas interneta pakalpojumu,
- izziņas, konsultācijas par bibliotēku un tas izmantošanas iespējam,
- dokumentu printēšana, kopēšana;
- Iespieddarbu apmaiņa ar citām bibliotēkām;
- Piekļuve bezmaksas datu bāzēm: www.letonika.lv, Lursoft laikrakstu bibliotēkai, Nacionālās bibliotēkas datu bāzei, reģiona elektroniskajam kopkatalogam,
- izstādes.
- Darbinieks veic apkalpošanas punkta darbības statistiku.

Starp Kumbuļu un Demenes ciemu ir slikta transporta satiksme: sabiedriskais transports nekursē starp ciemiem, ir tikai skolas autobuss, bet ar to drīkst braukt tikai skolēniem un skolas/pārvaldes darbiniekiem. Daudziem Kumbuļu ciema iedzīvotājiem apkalpošanas punkts ir vienīga iespēja tikt uz bibliotēku, saņemt grāmatas, izlasīt periodiku, izmantot datorus un internetu.

- **Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums**

Bibliotēkā var tikt cilvēki ar kustības traucējumiem. Cilvēkiem ar vāju rēdzi piedāvājam palielinājumā stiklu. Pensionāriem un invalīdiem piedāvājam grāmatas uz mājām vai ar ģimenes locekļu palīdzību.

- **Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām (uzņēmēji, bezdarbnieki, imigranti, mājsaimnieces, seniori, ģimenes u. c.)**

Mājsaimniecēm piedāvājam tematiskas izstādes pār veselību, radošam idejām, gatavošanu, dārzkopību. Ģimenes kopa ar bērniem piedalās radošas darbnīcas, kurus kopa ar kultūras namu organizē bibliotēka.

Bezdarbniekiem palīdzam izmantot dator pakalpojumus un paradām, kā meklēt vakances. Lauksaimniekiem palīdzam ar lauka atbalsta dienesta portāla izmantošanu.

- **Uzziņu un informācijas darbs – īsi, aprakstoši (situācijas apraksts, vērtējums)**

Bibliotekārei ir kompetence apmācīt lietotājus datora un interneta lietošanas pamata prasmēs, konsultēt informācijas meklēšanā internetā. Bibliotēkā notiek individuālas konsultācijas, senioru datorapmācībās, lai sniegtu priekšstatu par informācijas elektronisko resursu daudzveidību, papildināt zināšanas par informācijas meklēšanas iespējām internetā. Bibliotēkā šī iespēja ir ikvienam. 2018. gada apmācīti 2 cilvēki, individuālas regulāras nodarbības.

- **Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem**

Bibliotēkā var saņemt informāciju par pagasta aktualitātēm. Bibliotēkā ir galds ar plauktu, kur lietotāji var iepazīties ar informāciju, bukletiem.

- **Digitalizācija – kopaina, īss situācijas apraksts**

2018. gadā bibliotēka neveica digitalizāciju

- **Iekšzemes un starptautiskais SBA:**

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2016	2017	2018
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	2	2	
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	1	1	1

2019. gadā vajag vairāk uzmanības pievērst lasītāju informēšanai par SBA pakalpojumu.

- **Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā**

Kopa ar iedzīvotāju skaita samazinājumu jūtams grāmatu izsniegamā kritums. 2019. gada vajag uzmanības pievērst bērnu krājuma papildīšanai, gan latviešu, gan krievu valodā.

Viena no problēmām – rast iespēju "iziet" no bibliotēkas sienam un atrast veidu ka aicināt bibliotēkā vairāk lietotāju. Daudzi vecie cilvēki dzīvo viensētās, sādžās, un viņiem ir grūti tikt uz bibliotēku. Vajag atrast risinājumu, kā piedāvāt krājumu arī tādiem cilvēkiem.

6. Krājums

- **Krājuma komplektēšanas politika un organizācija:**

Bibliotēkas krājumus veido un papildina atbilstoši bibliotēkas nolikumā noteiktajām funkcijām un uzdevumiem, bibliotēkas krājuma komplektēšanas politikai:

<http://demene.lv/wp-content/uploads/2019/01/Demenes-pb-Kr%C4%81juma-komplekt%C4%93%C5%A1anas-politika.pdf>

Veidojot bibliotēkas krājumu, galvenokārt tiek ņemtas vērā lasītāju vēlmes – tiek iegādāta gan nozaru literatūra, gan daiļliteratūra. Lietotājiem ir nepieciešamība pēc informācijas par dažādiem hobijiem, apmēram 70% no lietotājiem lasa tikai daiļliteratūru un periodiku.

Komplektējot nozaru literatūru, 2018. gadā prioritāte bija literatūrai, kas ir aktuāla lauku iedzīvotājiem – veselība, laukkopība un dārzkopība. Bibliotēka komplektē izdevumus bērniem un jauniešiem un nodrošina uzziņu krājumu visās zinātņu nozarēs - vārdnīcas, enciklopēdijas, rokasgrāmatas, novadpētniecības izdevumus.

Bibliotēkas grāmatu fondā ir 7272 fizisko vienību, t.sk. seriālizdevumi – 626 eks., audiovizuālie resursi – 36 eks.

Kopumā Demenes pagasta bibliotēkas krājumu var novērtēt kā labu, stabilu un aktuālu, kurš pamatā apmierina lietotājus.

2018. gada bibliotēka īpašu uzmanību pievērša novecojušo un nolietotu dokumentu norakstīšanai un daiļliteratūras iepirkšanai, lai piedāvājums būt plašāks un aktuālāks pagasta iedzīvotājiem.

- **Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:**

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2016	2017	2018
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1491	1811	1825
<i>t. sk. grāmatām</i>	916	1225	1225
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	118	360	206
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	575	585	600
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā	1	1,2	1,3
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1491	1811	1825

- **Rekatalogizācija (ierakstu skaits + % no kopējā)**

6338 ierakstu, 95,89 % no grāmatu krājuma, un 87,16% no kopējā krājuma (ar periodiku).

- **Krājuma pārbaude (inventarizācija) – īsi, aprakstoši + novērojumi, secinājumi**

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

- **Krājuma rādītāji:**

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2016	2017	2018
Jaunieguvumi kopā	469	618	612
<i>t. sk. grāmatas</i>	201	245	216
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	78	60	30
<i>t. sk. bērniem</i>	45	78	48
Izslēgtie dokumenti	320	241	735
Krājuma kopskaits	7018	7395	7272
Grāmatu krājuma apgrozība	0,72	0,60	0,56
Periodisko izdevumu apgrozība	6,58	6,10	6,23

2018. gadā Jaunieguvumu skaits samazinājās par 0,97%, jaunu grāmatu skaits samazinājās par 11,84 % mazāk, bet grāmatas vērtīgākas un dārgākas.

Uz 204 % vairāk bija izslēgts dokumentu, nekā 2017. gadā.

Grāmatu krājuma apgrozība samazinājās uz 6,67 %, periodisko izdevumu apgrozība palielinājās uz 2,13%.

- **Datubāzes:**

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Dabubāze	2016	2017	2018
Letonika	40/39	5/17	44/9
News	104	29	114

2018. gada datubāžu izmantošana bibliotēkā palielinājās, Īpaši Lursoft datu bāzes izmantošana. Saites uz datu bāzēm ir izvietoti Demenes pagasta mājas lapas bibliotēkas sadaļā, kā arī uz informācijas stendā bibliotēkā.

- **Krājuma un datubāzu popularizēšana (aprakstoši vai tabulas veidā – pēc izvēles)**

2018. gadā vairāk uzmanības pievēršam datubāžu popularizēšanai, galvenokārt lietotāju informēšana – pie katra datora ir informācija par saitēm un izmantošanu, informējam lietotājus par iespēju izlasīt periodiku news.lv saitē.

- **Darbs ar parādniekiem**

Ir sastādīts parādnieku saraksts, ar parādniekiem mēģinām sazināties pa tālruni un ar vietēju iedzīvotāju palīdzību. Mirušu iedzīvotāju parādus palīdzēja atgriezt viņa radnieki.

- **Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības**

Bibliotēkas krājums sistemātiski tiek atjaunots, bet finansējums grāmatām varētu būt lielāks, jo arī grāmatu cenas aug.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

- **Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji**

Bibliotēkā reģistrēti 66 bērni un jaunieši vecumā līdz 18 gadiem, ka arī apmeklē bibliotēku pirmsskolas izglītības iestādes bērni (25 bērni) .

Salīdzinot ar 2017. gadu, lasītāju – skolēnu skaits samazinājās.

Apmeklējumu skaits palielinās vasarā, kad atbrauc bērni no Daugavpils un citam pilsētām un bērni no Daugavpils novada pagastiem apmeklēja pasākumu Daugavpils novada 17. Grāmatu svētki. Kopuma apmeklējums palielinājās uz 4,8 %.

Izsniegums samazinājās uz 5%. 2019. gada bibliotēkas uzdevums būs censties pasākumus un iepirkumus vairāk veltīt bērniem.

Bērnu apkalpošanai un brīva laika pavadīšanai ir iekārtots bērnu stūrītis, kas ir viegli atpazīstams, pēc specialajam mēbelēm un noformējuma. Mazākajiem lasītājiem ir rotaļlietas un spēles laika pavadīšanai, interaktīvas grāmatas tiem, kas vel nelasa vai lasa slikti.

Bērniem tiek organizētas bērnu grāmatu izstādes. Bērni un jaunieši saņem konsultācijas un ieteikumus, ka izmantot bibliotēkas pakalpojumus, 2 reizes gadā pasākums pirmsskolas vecuma

bērniem “Cimos pie grāmatā”, kur viņi iepazīs ar bibliotēku, ka arī viņi regulāri apmeklē bibliotēku. Bieži bērni prasa konsultācijas par datora lietošanu.

Konsultācijas datoru lietošanā un informācijas meklēšanā tika sniegtas individuāli.

- **Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles, diski u. c.)**

Krājums papildināts ar 48 grāmatām bērniem un jauniešiem (168 pieaugušiem). Skolēniem populārākie žurnāli ir Ilustrētā Junioriem, Веселый Колобок”, Простоквашино, Приветик. Pūcīte. Iepērkot jaunās grāmatas, iegādāties grāmatas jauniešiem, skolēniem un grāmatas visjaunākajiem lasītājiem.

Bērnu krājums tiek papildināts ar grāmatām gan latviešu, gan krievu valodās. Maziem lasītājiem ļoti būtisks ir grāmatas vizuālais noformējums. Šis faktors tiek ņemts vērā komplektējot grāmatas bērniem. Krājuma ir arī skaņgrāmatas. Cenšamies pamazām latviskot bērnu fondu, bet grāmatas krievu valoda ir pagaidām vairāk pieprasītas. Tas arī saistīts ar to, ka lasītāju dzimta valoda ir krievu, un arī vasaras laika bērniem skolā prasa izlasīt noteiktu grāmatu sarakstu, galvenokārt krievu valodā. Iepērkam un iesaistījām bērnus lasīt bērnu žūrijas grāmatas.

Skolēni mazāk izmanto iespieddarbus, bet, rakstot uzdotos referātus, arvien biežāk meklē atbildes interneta resursos. Ik dienas bibliotekāre sniedz uzziņas un konsultē darbā ar datoru. Skolēniem ieteikts izmantot bibliotēkā pieejamo datubāzi Letonika, bet mājas darbu tēmas biežāk pieprasīti krievu literatūras stundām, kur Letonika mazāk var palīdzēt.

- **Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām**

Bērnu un jauniešu nepietiekamās prasmes meklēt un atlasīt nepieciešamo informāciju nosaka nepieciešamību bibliotēkās veicināt šo prasmju attīstību. Bērnam ir svarīgi zināt par interneta lietošanas noteikumiem. Apmeklētājiem tiek skaidrotas bibliotēkas izmantošanas iespējas, stāstīts par krājuma izkārtojumu, informācijas meklēšanu internetā un elektroniskajā katalogā, datubāzēs. Pēc lietotāju pieprasījuma tiek sniegtas arī konsultācijas. Bibliotēkā tika organizēts informatīvs pasākums skolniekiem „Cimos pie grāmatas” ar padomiem un ieteikumiem, ka rīkoties bibliotēkā. Tradicionāli pasākumi ir pirmskolas vecuma bērnu iepazīšanās ar bibliotēku kopā ar skolotājiem.

- **Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes**

1. 24. 08. Daugavpils novada 17. Grāmatu svētki – 400 cilvēki
2. 09.03. Atvadas no ziemas. Pasākums pirmskolas vecuma bērniem – 27 cilvēki
3. 16. 03. Es protu lasīt – 15 cilvēki
4. 13.03. Bērnu žūrijas noslēguma pasākums – 15 bērni
5. 3.04. Bērnu grāmatu diena
6. Aprīlī – bibliotēku nedēļas nodarbības ar bērniem - 15 bērni
7. 20.12.2018. Ziemassvētku brīnumi bibliotēkā – 25 bērni

- **Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums**

Bibliotēka darbā ar bērniem sadarbojas ar Zemgales vidusskolu, pirmsskolas izglītības iestādi, Demenes kultūras namu. Aktīvākā sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādi, jo tā atradās Demenes ciemā, un bērni var bieži apmeklēt bibliotēku.

- **Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā**

Darbam ar bērniem palīdz bibliotekāres pedagoģiska izglītībā. Lai veiksmīgi strādāt bibliotēka, gada laikā bibliotēkas vadītāja regulāri apmeklē seminārus Daugavpils novada kultūras centrā.

- **Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi**

Jauniešu ir mazāk aktīvi bibliotēkas pasākumos. Bibliotēka ierosināja arī radošu darbu konkursus un radošas darbnīcas, kas tematiski atbilst svētkiem, citiem pasākumiem, grāmatu izstāžu tēmām.

8. Novadpētniecība

- **Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes**

Regulāri tiek papildinātas novadpētniecības materiālu mapes. Visa jaunākā informācija: kopijas no laikrakstiem un žurnāliem, izdrukas no elektroniskajiem resursiem u.c. veida informācija vispirms tiek ievietota vienā mapē (kārtojums veikts hronoloģiski), kura ir novietota redzamā vietā (novadpētniecības plauktā) un apmeklētājiem viegli izlasāma (materiāli salikti „kabaņās”).

Novadpētniecības krājums:

Bibliotēkā izveidotas 51 novadpētniecības materiālu mapes un albūmi:

- Demenes pagasta daba,
- Sports Demenes pagastā,
- Demenes zemnieku saimniecības
- Demenes pagasta bibliotēkas vēsture,
- Demenes katoļu baznīca,
- Zemgales katoļu baznīca
- Jāņuciema sv. Jura pareizticīga baznīca
- Demenes ev-lut. Baznīca
- Briģenes muiža, Engelhardti
- Tūrisma maršruts „Apceļo savu dzimto novadu”,
- Vietējie amatnieki,
- Demenes pagasta vēsture:
 - 1) raksti, foto. Līdz 1941.
 - 2) Demenes pagasts – kopsavilkums. Apraksti, foto – 19., 21 gs.
 - 3) 1941 – 1991.
 - 4) 1991 –
 - 5) Latvijas neatkarības atgūšana
 - 6) Kolhozu veidošanas laiks Demenē
- Demenes pagasta iedzīvotāji uz avīžu lapām 1981.-1991.g.g. (četri albūmi),
- Veco laiku dokumenti,
- Veco laiku naudas zīmes,
- Demenes iedzīvotāju saraksts 1892. g.,

- Dažādu Demenes pagasta ģeogrāfisko nosaukumu izcelšanas,
- Izglītība un skolu attīstība Demenes pagastā līdz Zemgales skolas atvēršanai,
- Demenes pagasta iedzīvotāji, darbinieki
 - 1) līdz 1940.g.
 - 2) 1941. - ...
- Represijas
 1. Pasaules kara darbība pagasta teritorijā
 2. Pasaules kara darbība pagasta teritorijā
- Demenes pagasta kartes
- Manas ģimenes dzimtas koks,
- Demenes pagasta padomes publiskie gada pārskati (no 2002 g.),
- Zemgales vidusskolas skolniekus konkursus darbi „Ciņa par neatkarīgu Latvijas Republiku 1918.-1920. gados un mūsu novads”, „Zemgales dzelzceļa stacija un tās vēsturiskā nozīme”.
- Konkurssam „Sakoptākais Latvijas pagasts – 2004” (11mapes)
- Demenes pagasta dzīves lappuses (3 mapes ar fotogrāfijām)

Bibliotēkā tiek uzglabāti Demenes pagasta pārvaldes izdevumi „Demenes Ziņas” (1998 - 2016). 2018. gadā tika kopēti jauni novadpētniecības materiāli no interneta un avīzēs „Latgales Laiks”. Daudz novadpētniecisku materiālu atrodu datu bāzē Periodika.lv. Krājām fotogrāfijas, kartes, vecus dokumentus, skolēnu konkursu darbus. Grāmatas atradās atsevišķā plauktā.

- **Krājuma organizācija un glabāšana** – ir atsevišķi plaukti mapēm un grāmatām, kā arī mazs muzejiņš.
- **Digitalizācija** – 2018 gadā netika veidota
- **Novadpētniecības darba popularizēšana**
 - Regulāri kopēti raksti no preses izdevumiem par Demenes pagastu, materiālus kārto mapē, kura atrodas bibliotēkas apmeklētājiem labi redzamā vietā;
 - Literatūras izstādes papildina ar novadpētniecības materiāliem;
 - Informācija par novadpētniecību ir www.demene.lv un <https://www.facebook.com/demenesbiblioteka/>.
 - Organizējot pasākumus un izstādes, bieži tiek izmantoti materiāli no šīs kolekcijas. Pagasta svētku un Grāmatu svētku apmeklētājiem tika piedāvāta fotogrāfiju izstādes “**Dabas stāsti**” - fotogrāfiju autors un pati bibliotēkas vadītāja un “Miglā” – Mihaila Lavrenova uzdāvinātā pagastam fotoizstāde par filmas “**Miglā**” uzņemšanas laiku Zemgales ciemā.
 - Novembrī Latvijas neatkarības proklamēšanas dienas svinēšanas laikā bija piedāvātā fotoizstāde “**Demenes pagasts 20. gadsimtā**”.
 - Vel viena bibliotēkas vadītājas radīta fotoizstādē “**Ieskāties Demenes pagasta dabā**” kļuva par “ceļojošo” un apceļoja jau 4 Daugavpils novada pagasta bibliotēkas (Biķernieku, Maļinovas, Laucesas, Dubnas).
- **Sadarbība novadpētniecības jomā**

- Aktīva sadarbība ir ar vietējam iedzīvotājiem, kuriem ir interese par Demenes pagastu. Sadarbība ar V. Loģinovu, M. Mizanovu, kuri interesējās par kara laika apglabāšanas vietām un karadarbības vēsturi Demenes pagasta teritorijā.
- Sadarbībā ar vēsturnieku E. Jēkabsonu, kuram šeit ir dzimta zeme un īpašā interese par pagasta vēsturi – viņš dalījās ar savu jaunu rakstu par Demenes pagastu un vēsturiskiem materiāliem. Fotogrāfijas vācām no iedzīvotāju albumiem.
- Sadarbība ar Daugavpils zonālu valsts arhīvu. Bibliotēkas vadītāja saņēma atļauju uz vietas strādāt ar dokumentiem, kuri skar Demenes pagasta vēsturi. Darba laikā atrodam daudz informācijas par vēsturisku periodu no 1940 līdz 1949 gadam – par kolhozu radīšanu, represijām.
- **Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi**

Diemžēl, ne visi interesējoši materiāli ir pieejami. Daudz informācijas nesaglabājas – piemēram, par Briģenes muižu. Ir tehniska problēma – nav iespējas kvalitatīvi veikt vecu cilvēku aptaujāšanu, kas ir ļoti būtisks, jo ir jāpaspēj kaut kā piefiksēt viņu stāstus. Bibliotēkā nav diktoфона, vai kādā aprīkojumā, lai ierakstīt stāstus audio vai video formāta. Ir arī laika trūkums.

- **Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības**

Būtu labi nākamajā periodā vairāk uzmanības pievērst pagasta personībām, vecu fotogrāfiju un materiālu vākšanā. Ideja par stāstu un foto krājumu “Māja – ģimene – pagasta vēsture”.

9. Projekti

Demenes pagasta bibliotēkā 2018. gadā netika strādāts ar projektiem.

10. Publicitāte

Ir izveidoti bukleti informācijas sniegšanai un afišas par bibliotēkas pasākumiem. Jaunākā informācija par bibliotēkas darbu un pakalpojumiem iedzīvotājiem tiek publicēta Demenes pārvaldes mājas lapā <http://demene.lv/biblioteka/> - bibliotēkas vadītāja atbild par mājas lapas rediģēšanu un informācijas ievietošanu.

Daugavpils novada domes mājas lapā <https://www.daugavpilsnovads.lv/kultura/demenes-pagasta-biblioteka/>.

Ir izveidota bibliotēkas lappuse sociālajā tīklā <https://www.facebook.com/demenesbiblioteka/>, kurā ne tikai stāstam par pasākumiem, bet arī par pagasta vēsturi un personībām.

Biblioteka.lv portāls - <http://www.biblioteka.lv/libraries/demenes-pagasta-biblioteka/default.aspx>

Kultūras karte - <https://www.kulturaskarte.lv/lv/bibliotekas/demenes-pagasta-biblioteka>

Naujenes Tautas bibliotēkas elektroniskais katalogs (Demenes pagasta bibliotēkas fonds – 5, un Kumbuļu ārējas apkalpošanas punkts – 6)
<http://naujene.biblioteka.lv/Alise/lv/advancedsearch.aspx?crit0=name&op0=%25LIKE%25&val0=>

Bibliotēkas pasākumu mērķauditorija un lasītāju interešu grupas ir bērni, skolēni, pieaugušie un pensionāri. Viena no svarīgām bibliotēkas publiskā tēla veidošanas darba formām ir izstādes un tematiskie pasākumi. 2018.gadā notikušas 11 literatūras izstādes, un 10 pasākumi. Pastāvīgās plauktu izstādes: „Interesanti! Jaunumi!”

- **Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi**

Starp veiksmīgiem pasākumiem ir Daugavpils novada 17. Grāmatu svētki, kuri notika 24. augusta Demenē. Svētki sapulcināja pagasta iedzīvotājus, lasītājus no novada pagastiem un ciemus no Daugavpils. Programmā bija liela aktivitāšu daudzveidība dažādiem paaudzēm un interešu grupām. Politiska diskusija par izglītības reformām pierobežā bija ļoti aktuāla mūsu novada iedzīvotājiem – jo arī Zemgales vidusskolai draud vai reorganizācija vai aizvēršana. Zemgales vidusskolas skolotāji arī aktīvi piedalījās svētkos. Tapāt aktivitātes piedāvāja žurnāla “Ilustrētā junioriem”, aktrise Laila Kirmuška, Latgales zoodārzs, Anatolijs Danilāns, Pēteris Strubergs, un c.

Informācija par svētkiem: <https://www.daugavpilsnovads.lv/gramatu-svetki-lasitajus-pulceja-demene/>

VIDEO: <http://lat.grani.lv/latgale/15385-demene-aizvaditi-jau-17-gramatu-svetki-daugavpils-novada-video.html>

Tapāt cilvēki aktīvi atsaucas uz radošiem nodarbībām (piem. kopā ar Kultūras namu – Adventes vainagu veidošanas radošā darbnīca)

Vasaras brīvlaikā pavadīšana bibliotēka – nodarbību cikls ar viktorīnu, spēlēm un pasāku lasīšanu.

- Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Tā, ka bibliotēkas vadītāja atbild arī par pagasta mājas lapas rediģēšanu un informācijas ievietošanu, viņa laicīgi informē iedzīvotājus gan par bibliotēkas, gan citiem pagasta notiekošiem pasākumiem, problēmu ar publicitāti nav.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

- **Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām**

- 1) Bibliotēka sadarbojas ar Demenes pagasta pirmsskolas izglītības iestādi: piem. bērni piedalās bibliotēkas pasākumos “Cimos pie grāmatas”, “Atvadas no ziemas”, “Ziemassvētku brīnumi bibliotēkā”.
- 2) Sadarbība ar Zemgales vidusskolu – skola saņēma grāmatas un filmu izlasi, kurus var izmantot stundās. Zemgales vidusskolas darbinieki piedalījās Daugavpils novada 17. Grāmatu svētkos. Vidusskolas Pirmās palīdzības komanda kopā ar skolotāju radīja kā rīkoties dažādu traumu gadījumā. Vizuālas mākslas skolotāja vadīja radošu darbnīcu.
- 3) Sadarbība pastāv arī ar kultūras nama vadītāju, bibliotēka piedalās KN rīkotās masu pasākumos – pagasta svētki, Meteņi, Balta galdauta svētki, radošas darbnīcas un c.
- 4) Pagasta pārvalde ir finansiālais, ideju un aktivitāšu atbalsts. Pagasta pārvaldes vadītāja Valentīna Gadzāne atvēra Grāmatu svētkus ar savu uzrunu, vadīja pasākumu.
- 5) Daugavpils novada kultūras centrs “Varpa” – tehniski palīdzēja Grāmatu svētku īstenošanai. Olga Gžibovska – Grāmatu svētku noformējums.

Bibliotēku specialiste Marina Baranovska – koordinēja visa gada laika bibliotēku darbību un ļoti palīdzēja Grāmatu svētku rīkošanā.

- 6) Demenes pagasta vokālais ansamblis “Aizturi elpu” – uzstājas Grāmatu svētkos
 - 7) Demenes pagasta brīvprātīgo ugunsdzēsēju un glābēju biedrība – aktivitātes Grāmatu svētkos
 - 8) Mednieku kolektīvs “Demene” – gatavoja mednieku zupu Grāmatu svētkos.
 - 9) Demenes pagasta komunālais dienests – tehniski palīdzēja Grāmatu svētkos.
 - 10) Biķernieku pagasta kultūras nama vadītāja – palīdzēja sejiņu apgleznošanas aktivitātē.
 - 11) Latgales zoodārzs – aktivitātes Grāmatu svētkos.
 - 12) Daugavpils universitāte – aktivitātes Grāmatu svētkos
 - 13) Daugavpils zonālais valsts arhīvs – palīdzēja atrast novadpētniecības materiālus par Demenes pagasta vēstures laika posmu 1945. – 1949. gg.
- **Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes**
 - 1) Grāmatu izdevniecības Virja, Jumava, Latvijas mediji, Latvijas avīze, Zvaigzne ABC, žurnāls Ilustrētā junioriem, avīzē Latgales laiks – atbalstīja Grāmatu svētkos.

Pielikumi

- Pēc izvēles (preses apskats, bibliogrāfija, pasākumu saraksts/tabula, izstāžu saraksts/tabula, fotogrāfijas, pasākumu scenāriji, aptaujas anketu paraugi, projektu apraksti u. c.)

1.pielikums. Daugavpils novada 17. Grāmatu svētku afiša

17. DAUGAVPILS NOVADA GRĀMATU SVĒTKI
2018. GADA 24. AUGUSTĀ
DEMENES PAGASTA KULTŪRAS NAMĀ

10.00 Grāmatu komercizstāde
11.00 Svētku atklāšana
11.30 „Latvijas Avīzes” diskusija par izglītības reformu pierobežā
13.30 Tikšanās ar profesoru Anatoliju Danilānu un grāmatas „Anatolijs Danilāns – dakteris ar atvērtu sirdi” autoru Pēteri Struberģu

Atklājumu pasaule bērniem un jauniešiem
11.30 ar Daugavpils Universitātes Ķīmijas un ģeogrāfijas katedru
12.10 ar žurnāla „Ilustrētā Junioriem” radošo komandu
12.10 ar aktrisi Lailu Kirmušku

13.00 Zupa, radošās darbnīcas, izstādes, kukaiņu valstība, Madagaskaras tarakāņu skriešanās sacensības, piepūšamās atrakcijas

PASĀKUMĀ LAIKĀ TIKS FILMĒTS UN FOTOGRAFĒTS

RIKOTĀJI: DAUGAVPILS NOVADA DOME, DEMENES PAGASTA PĀRVALDE

ATBALSTĪTĀJI: LATVIJAS AVĪZE, VĒRJA, LATVIJAS AVĪZE, LATVIJAS AVĪZE, JUNIORIEM, JUNAVA, MEDIA KONFAKTUS, LATVIJAS AVĪZE

2. pielikums

Informācija un bildes par Daugavpils novada 17. Grāmatu svētkiem Demenes pagasta mājas lapā: <http://demene.lv/gramatu-svetki-lasitajus-pulceja-demene/>

3.pielikums A. Danilāns Daugavpils novada 17. Grāmatu svētkos

4.pielikums Pasākums “Atvadas no ziemas”. 09.03.2018.

5.pielikums Pasākums “Ziemassvētku brīnumi bibliotēka” 20.12. 2018. Bērns lasa dzeju

6.pielikums **Pateicības raksts**

